

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 29 lipca 2021 r.

Poz. 3365

Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.236.2021 WOJEWODY LUBELSKIEGO

z dnia 29 lipca 2021 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr XIX/271/2021 Rady Miejskiej w Szczepieszynie z dnia 23 czerwca 2021r. w sprawie nadania Statutu Miejskiego Domu Kultury w Szczepieszynie, w części obejmującej § 10 ust. 2 i §11 Statutu, stanowiącego załącznik do uchwały.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XIX/271/2021 Rady Miejskiej w Szczepieszynie z dnia 23 czerwca 2021r. w sprawie nadania Statutu Miejskiego Domu Kultury w Szczepieszynie, w części obejmującej § 10 ust. 2 i §11 Statutu, stanowiącego załącznik do uchwały.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XIX/271/2021 została doręczona organowi nadzoru 1 lipca 2021 roku.

Działając m. in. na podstawie art. 13 ustawy z dnia 25 czerwca 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r., poz. 194, ze zm.) przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Szczepieszynie nadała statut Miejskiego Domu Kultury w Szczepieszynie..

Zgodnie ze wskazanym przepisem, instytucje kultury działają na podstawie aktu o ich utworzeniu oraz statutu nadanego przez organizatora (ust. 1).

Statut zawiera:

- 1) nazwę, teren działania i siedzibę instytucji kultury;
- 2) zakres działalności;
- 3) organy zarządzające i doradcze oraz sposób ich powoływania;
- 4) określenie źródeł finansowania;
- 5) zasady dokonywania zmian statutowych;
- 6) postanowienia dotyczące prowadzenia działalności innej niż kulturalna, jeżeli instytucja zamierza działalność taką prowadzić (ust. 2).

W § 10 ust. 1 i 2 Statutu, stanowiącego załącznik do uchwały, postanowiono, że organizację wewnętrzną MDK określa regulamin organizacyjny MDK (ust. 1); *Dyrektor MDK opracowuje projekt Regulaminu i zatwierdza go po uzyskaniu pozytywnej opinii Burmistrza* (ust. 2).

W ocenie organu nadzoru § 10 ust. 2 Statutu jest sprzeczny z art. 13 ust. 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Jak stanowi przywołany przepis, organizację wewnętrzną instytucji kultury określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora tej instytucji, po zasięgnięciu opinii organizatora oraz opinii działających w niej organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców.

Z zestawienia przepisów ustawowych z treścią § 10 ust. 2 Statutu wynika, że w regulacjach uchwały pominięto konieczność zasięgnięcia przez Dyrektora MDK opinii związków zawodowych oraz stowarzyszeń twórców działających w danej jednostce, jak również wprowadzono obowiązek uzyskania *pozytywnej* opinii Burmistrza.

Tym samym § 10 ust. 2 Statutu w sposób istotny narusza art. 13 ust. 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, albowiem modyfikuje przewidziany przez ustawodawcę tryb nadawania regulaminu organizacyjnego instytucji kultury.

Stanowisko organu nadzoru potwierdza wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 21 października 2014 r. sygn. akt II SA/Wa 866/14.

Skoro ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej określa tryb nadania regulaminu organizacyjnego instytucji kultury to rada gminy nie może tych kwestii ponownie regulować, a zwłaszcza modyfikować zapisów ustawowych. Należy przy tym zauważyć, że stwierdzone naruszenie prawa ma miejsce niezależnie od faktu, czy organizacje i stowarzyszenia, wskazane w art. 13 ust. 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, działają w danej instytucji kultury, z uwagi na charakter kwestionowanego aktu i posiadany przez niego walor abstrakcyjności. Ponadto ustawodawca nie wymaga uzyskania pozytywnej opinii organizatora. Ustawodawca określa wymóg uzyskania opinii organizatora instytucji kultury oraz opinii działających w niej organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 25 marca 2003 r. (sygn. akt II SA/Wr 2572/02) stanął na stanowisku, iż narusza powszechnie obowiązujący porządek prawny w stopniu istotnym nie tylko regulowanie przez gminę raz jeszcze tego co zostało już zamieszczone w źródle powszechnie obowiązującego prawa lecz także modyfikowanie przepisu ustawowego przez akt wykonawczy niższego rzędu, co możliwe jest tylko w granicach wyraźnie przewidzianego upoważnienia ustawowego.

W § 11 Statutu Rada Miejska postanowiła, że: *„Nadzór nad działalnością MDK w imieniu organizatora, tj. gminy Szczebrzeszyn, sprawuje Burmistrz Szczebrzeszyna”*.

Uchwała rady gminy, regulująca organizację instytucji kultury w drodze nadania jej statutu i określenia jego treści, ma charakter aktu prawa miejscowego, o jakim mowa w art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym. Rada musi ściśle przestrzegać udzielonego jej upoważnienia ustawowego.

Żaden przepis ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej nie daje podstaw do sprawowania nadzoru przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego nad instytucją kultury, która jest samorządową osobą prawną. Takich podstaw próżno szukać także w ustawie o samorządzie gminnym. Brak jest takich podstaw w jakichkolwiek innych ustawach.

W wyroku z dnia 20 września 2020 r. sygn. akt II SA/Rz 41/20, WSA w Rzeszowie stwierdził, że: *„Ustanowienie w statucie dodatkowej kompetencji dla organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego, której nie przewidują przepisy ustawy ustrojowej lub innej, jest istotnym naruszeniem prawa. Takich uprawnień nie przewiduje także ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy instytucje kultury, po dokonaniu ich wpisu do rejestru prowadzonego przez organizatora są odrębnymi od jednostki samorządu terytorialnego osobami prawnymi, co przesądza, że przy braku podstaw ustawowych przewidujących takie kompetencje dla organów innej osoby prawnej, ustanowienie ich w drodze aktu prawa miejscowego należy uznać za istotne naruszenie prawa”*.

Zatem postanowienie statutu przyznające organowi wykonawczemu prawo nadzoru nad instytucją kultury stanowi istotne naruszenie prawa, gdyż przekracza ono zakres upoważnienia ustawowego do wydania aktu prawa miejscowego (zob. również wyrok WSA w Poznaniu z dnia 25 marca 2021 r. sygn. akt IV SA/Po 1643/20).

Powołane wyżej orzeczenia zmieniły linię orzeczniczą organu nadzoru w omawianym zakresie.

Biorąc pod uwagę powyższe, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XIX/271/2021 we wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

w.z WOJEWODY LUBELSKIEGO

Robert Gmitruczuk
WICEWOJEWODA

Otrzymują:

1. Przewodniczący Rady Miejskiej w Szczepieszynie
2. Burmistrz Szczepieszyna